

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ

การจัดการอาชีวศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

9

การเทียบโอน
ผลการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

9

การเทียบโอนผลการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการจัดการอาชีวศึกษา

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เรื่องที่ 9 การเทียบโอนผลการเรียนรู้

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คณะที่ปรึกษา : ดร. ประชาคม จันทระจิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เรืออากาศโท สมพร ปานดำ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา
และวิชาชีพ
นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้

คณะทำงาน : นางวิดา วัฒนาเมธี หน่วยศึกษานิเทศก์
นางจีรพัศ บทมาตย์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นางสาวนลินี แก้วสุกใส สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายพิศาล บุญมาวาสนาส่ง สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

บรรณาธิการและรูปเล่ม :

นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้ชำนาญการด้านการจัดการเรียนการสอน
อาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้
นางสาวอารี โอสดจันทร์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายณัฐพงศ์ แดงหล้า สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

เผยแพร่ออนไลน์ :

นายพิศาล บุญมาวาสนาส่ง สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
นายภาณุรังสรรค์ แป้นแก้ว สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ

พิมพ์ที่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี 57 ถนนสีหบุรานุกิจ แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ

คำนำ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 และเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ. 2562 ได้กำหนดเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชา มีคุณภาพอย่างน้อย 4 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดให้การพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตร ฐานสมรรถนะ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในแต่ละระดับคุณวุฒิ ต้องเป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานอาชีวศึกษา หรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการรับรองหลักสูตรและคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการจัดการอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่สาขาวิชาและสาขางานกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศก์ จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในลักษณะของชุดเอกสารและเอกสารออนไลน์ จำนวน 10 เรื่อง ประกอบด้วย การจัดการอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมและการขออนุมัติเปิดสอน การนำหลักสูตรไปใช้ การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพและการจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การเทียบโอนผลการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้หรือปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครู นักวิชาการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารฉบับนี้ มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

พฤษภาคม 2562

สารบัญ

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

	หน้า
● คำชี้แจงการนำไปใช้	
● แนวคิด	1
● หลักการเทียบโอนผลการเรียนรู้	2
● นิยามศัพท์	5
● การโอนผลการเรียน	6
● การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	14
● การจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา	22
● บรรณานุกรม	26
● คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ 430/2562 ลงวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2562	27

คำชี้แจงการนำไปใช้

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นี้ได้เรียบเรียงขึ้นโดยยึดประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นอกจากนี้ ยังได้พิจารณานำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาทั้งสองระดับ ได้แก่ ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ ฯลฯ มาเรียบเรียงนำเสนอ เพื่อเผยแพร่แก่สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจได้ศึกษาและนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐาน โดยชุดเอกสารและเอกสารออนไลน์นี้ประกอบด้วย 10 เรื่อง ดังนี้

- เรื่องที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษา
- เรื่องที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- เรื่องที่ 3 การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมและการขออนุมัติเปิดสอน
- เรื่องที่ 4 การนำหลักสูตรไปใช้
- เรื่องที่ 5 การฝึกประสบการณ์สมรรถนะวิชาชีพและการจัดโครงการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพ
- เรื่องที่ 6 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- เรื่องที่ 7 การวัดและประเมินผลอาชีวศึกษา
- เรื่องที่ 8 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- เรื่องที่ 9 การเทียบโอนผลการเรียนรู้
- เรื่องที่ 10 การประกันคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

เอกสารแต่ละเรื่องจะประกอบด้วยแนวคิด นิยามศัพท์ รายละเอียดของเนื้อหาสาระและหรือแนวปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ บรรณานุกรมและภาคผนวก ซึ่งแนะนำแบบฟอร์ม ตัวอย่าง และแหล่งข้อมูลที่สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ทั้งนี้ สถานศึกษา หน่วยงานหรือผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลหรือเนื้อหาสาระทุกเรื่องตามที่ได้จัดเรียงลำดับเรื่องที่ควรรู้จักก่อน-หลังหรือจะเลือกศึกษาเฉพาะเรื่องที่สนใจก็ได้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

แนวคิด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 กล่าวว่า การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 10 (2) กำหนดให้ การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องคำนึงถึงการศึกษาในด้านอาชีพสำหรับประชาชน วัยเรียนและวัยทำงาน ตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึง จนถึงระดับปริญญาตรี และมาตรา 10 (4) ได้กำหนดให้ การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมอาชีพ ต้องคำนึงถึงการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย มีระบบเทียบโอนผลการเรียน และระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคล เพื่อเข้ารับการ ศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562 และประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562 กำหนดว่าการยกเว้น การเรียนรายวิชาในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดสมรรถนะวิชาชีพและหมวดวิชาเลือกเสรี สามารถทำได้โดยการเทียบโอนผลการเรียน หรือโดยการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิต ตามหลักสูตร ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด รวมทั้งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ก็ได้กำหนดไว้ว่านักเรียน นักศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานอาชีพ หรือฝึกงานในสถานประกอบการ หรือทำงานในอาชีพนั้นอยู่แล้ว หรือมีความรู้ในรายวิชาตรงตามหลักสูตรมาก่อนเข้าเรียน หรือเข้าเรียนแล้ว แต่ได้เรียนหรือฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ จะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับรายวิชานั้น ตามโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษา กำหนดได้ โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด และต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานของผู้สำเร็จการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำผลการเรียน และหรือความรู้และประสบการณ์มาขอรับการประเมินเทียบโอนเข้าสู่ระบบการศึกษา โดยนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตร เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียน

หลักการเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้เพื่อนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตร เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียน จำเป็นต้องมีหลักการและกระบวนการปฏิบัติที่ยุติธรรม มีความน่าเชื่อถือและตรวจสอบได้ รวมทั้งต้องมีมาตรฐานเดียวกันเพื่อรักษาไว้ซึ่งคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ โดยมีหลักการดำเนินการ ดังนี้

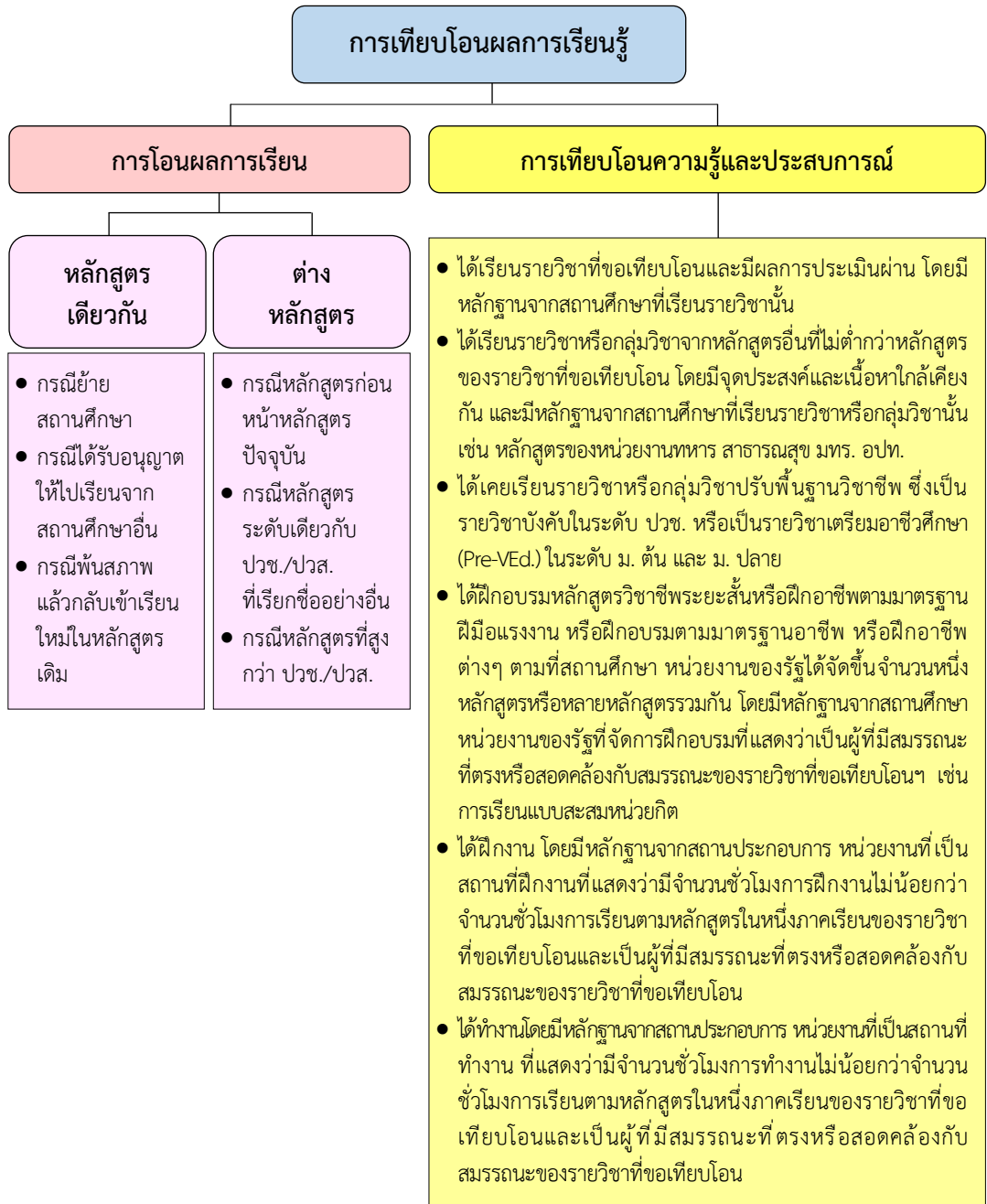
• รูปแบบของการเทียบโอนผลการเรียนรู้

1. การโอนผลการเรียน เป็นการยอมรับผลการเรียนรู้รายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตรเดียวกัน หรือต่างหลักสูตร จากการศึกษาในระบบและนอกระบบ ตามเงื่อนไขที่กำหนด
2. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เป็นการยอมรับผลการเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะ และเจตคติ) ของผู้เรียนที่ได้จากการผ่านการศึกษาดูการฝึกอบรมในระบบ นอกระบบ ตามอัธยาศัย จากการประกอบอาชีพ จากประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมา ที่สะท้อนถึงกระบวนการทำงานและการพัฒนาอาชีพ การฝึกอาชีพ การแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

รูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ภาพที่ 9.1 แผนภาพแสดงรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนรู้

• วัตถุประสงค์ของการเทียบโอนผลการเรียนรู้

การเทียบโอนผลการเรียนรู้ ทั้งการเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้สถานศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
2. เพื่อให้การดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพเป็นมาตรฐานเดียวกัน
3. เพื่อให้ผู้มีความรู้และประสบการณ์สามารถขอรับการประเมินเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

• ประโยชน์ของการเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษา

การเทียบโอนผลการเรียนรู้เข้าสู่ระบบการศึกษามีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียน สถานศึกษา สถานประกอบการและด้านอื่น ๆ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน

- 1.1 สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาขอเทียบโอนเข้าสู่ระบบการศึกษา
- 1.2 สามารถเพิ่มวุฒิการศึกษาและความก้าวหน้าในงานอาชีพ
- 1.3 สามารถลดการเรียนซ้ำในรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีความรู้และประสบการณ์
- 1.4 สามารถลดระยะเวลาการเรียน การเดินทาง และค่าใช้จ่าย
- 1.5 สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ
- 1.6 สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน

2. ด้านสถานศึกษา

- 2.1 สามารถตอบสนองนโยบายในการเพิ่มปริมาณกำลังคนด้านอาชีวศึกษา
- 2.2 สามารถเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 สามารถเน้นการบูรณาการการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง

3. ด้านสถานประกอบการ

- 3.1 สามารถเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบุคลากรในสถานประกอบการ
- 3.2 สามารถลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ

4. ด้านอื่น ๆ

- 4.1 ชุมชนได้รับการพัฒนาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีอย่างทั่วถึง
- 4.2 ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยมีความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถานประกอบการ
- 4.3 ผู้ประกอบอาชีพอิสระได้รับการพัฒนาตามสาขาอาชีพของตน
- 4.4 รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

นิยามศัพท์

นักเรียน	หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
นักศึกษา	หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
การเทียบโอนผลการเรียนรู้	หมายความว่า การนำผลการเรียนรู้จากการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัยซึ่งครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะและเจตคติมาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรโดยการโอนผลการเรียน และหรือการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
การโอนผลการเรียน	หมายความว่า การนำผลการเรียนรายวิชา กลุ่มวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกัน จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตร
การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	หมายความว่า กระบวนการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนที่มาขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ มีความรู้ ทักษะ ความชำนาญ เจตคติ รวมทั้งกิจนิสัย ตรงตามสมรรถนะรายวิชา กลุ่มวิชา ที่ขอเทียบโอน โดยต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ จึงสามารถเทียบเป็นหน่วยกิตได้และได้รับการยกเว้น ไม่ต้องเรียนในรายวิชา หรือกลุ่มวิชานั้น
กลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา	หมายความว่า กลุ่มผู้ทำงานที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์ จากการทำงาน ที่เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยเรียนแบบไม่เต็มเวลาและมีระยะเวลาการศึกษาตามแผนการเรียนที่สถานศึกษาอาชีวศึกษากำหนด
ภาคเรียน	หมายความว่า ช่วงเวลาที่สถานศึกษาเปิดทำการสอน โดยกำหนดให้ 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคเรียน และใน 1 ภาคเรียน มีระยะเวลาจัดการศึกษารวมการวัดผล 18 สัปดาห์

การเรียนแบบเต็มเวลา (full-time)	หมายความว่า การจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนปกติ หรือภาคฤดูร้อนที่ใช้เวลาในช่วงของวันทำการ โดยผู้เรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบเต็มเวลา
การเรียนแบบไม่เต็มเวลา (part-time)	หมายความว่า การจัดการเรียนการสอนนอกเหนือจากการเรียนการสอนภาคเรียนปกติที่ใช้เวลานานกว่าของวันทำการ โดยนักเรียนจะต้องลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียนที่กำหนดสำหรับการเรียนแบบไม่เต็มเวลา
แผนการเรียน	หมายความว่า การจัดรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรและเกณฑ์การใช้หลักสูตร เพื่อจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนตามลำดับ จนครบตามกำหนดในโครงสร้างหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน
กลุ่มวิชา	หมายความว่า รายวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรีและกิจกรรมเสริมหลักสูตร แต่ละที่กำหนดให้เรียนตามแผนการเรียนของโครงสร้างของหลักสูตร

การโอนผลการเรียน

การโอนผลการเรียน เป็นการนำผลการเรียนของรายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกัน หรือจากหลักสูตรระดับที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรที่จะขอโอนผลการเรียน ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาเทียบโอนเป็นผลการเรียนตามหลักสูตรที่เข้าเรียน เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาที่เทียบโอนผลการเรียนได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนั้น

การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาและกลุ่มวิชา มีหลักเบื้องต้นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ขอโอนผลการเรียน
2. รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอโอนผลการเรียน
3. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการโอนผลการเรียน
4. การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียน
5. การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสารการศึกษา

● คุณสมบัติของผู้ขอโอนผลการเรียน

1. ผู้ขอโอนผลการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จะขอโอนผลการเรียน ส่วนผู้ขอโอนผลการเรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จะขอโอนผลการเรียน
2. นักเรียน นักศึกษาต้องสมัครใจที่จะขอโอนผลการเรียน โดยต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และต้องดำเนินการด้วยตนเอง

● รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอโอนผลการเรียน

1. ผู้เรียนสามารถขอโอนผลการเรียนรายวิชาได้ทุกรายวิชา ทั้งในหมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง หมวดวิชาสมรรถนะวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรีและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
2. การโอนผลการเรียนสามารถทำได้ในหลักสูตรระดับเดียวกัน และหลักสูตรที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรที่จะรับเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้
  - 2.1.1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราชเดียวกัน และในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราชเดียวกัน
  - 2.1.2 จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างพุทธศักราชสู่หลักสูตรปัจจุบัน และจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงต่างพุทธศักราชสู่หลักสูตรปัจจุบัน
  - 2.1.3 จากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสู่หลักสูตรปัจจุบัน และจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสู่หลักสูตรปัจจุบัน

● หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการโอนผลการเรียน

1. สถานศึกษาต้องดำเนินการในรูปคณะกรรมการโดยความรับผิดชอบของหน่วยงานภายในของสถานศึกษา ตั้งแต่การตรวจสอบเอกสารหลักฐานและคำร้องของผู้เรียนโดยงานทะเบียน การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาโดยงานหลักสูตร และการดำเนินการเกี่ยวกับบันทึกผลการโอนผลการเรียนรายวิชาโดยงานวัดผลและประเมินผลการเรียน
2. สถานศึกษาต้องประกาศวิธีการ รายละเอียดและขั้นตอนการขอโอนผลการเรียนและการประเมินอย่างชัดเจน รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่ผู้ขอโอนผลการเรียนด้วย
3. การดำเนินการโอนผลการเรียนต้องชัดเจน สมเหตุสมผลและเชื่อถือได้ รวมทั้งกระบวนการประเมินต้องมีความโปร่งใสและมีมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละระดับ รวมทั้งหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนด

4. สถานศึกษาต้องดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาที่ผู้เรียนขอโอน ให้แล้วเสร็จก่อนการวัดผลปลายภาคเรียนของภาคเรียนแรกของผู้เรียนเข้าเรียน

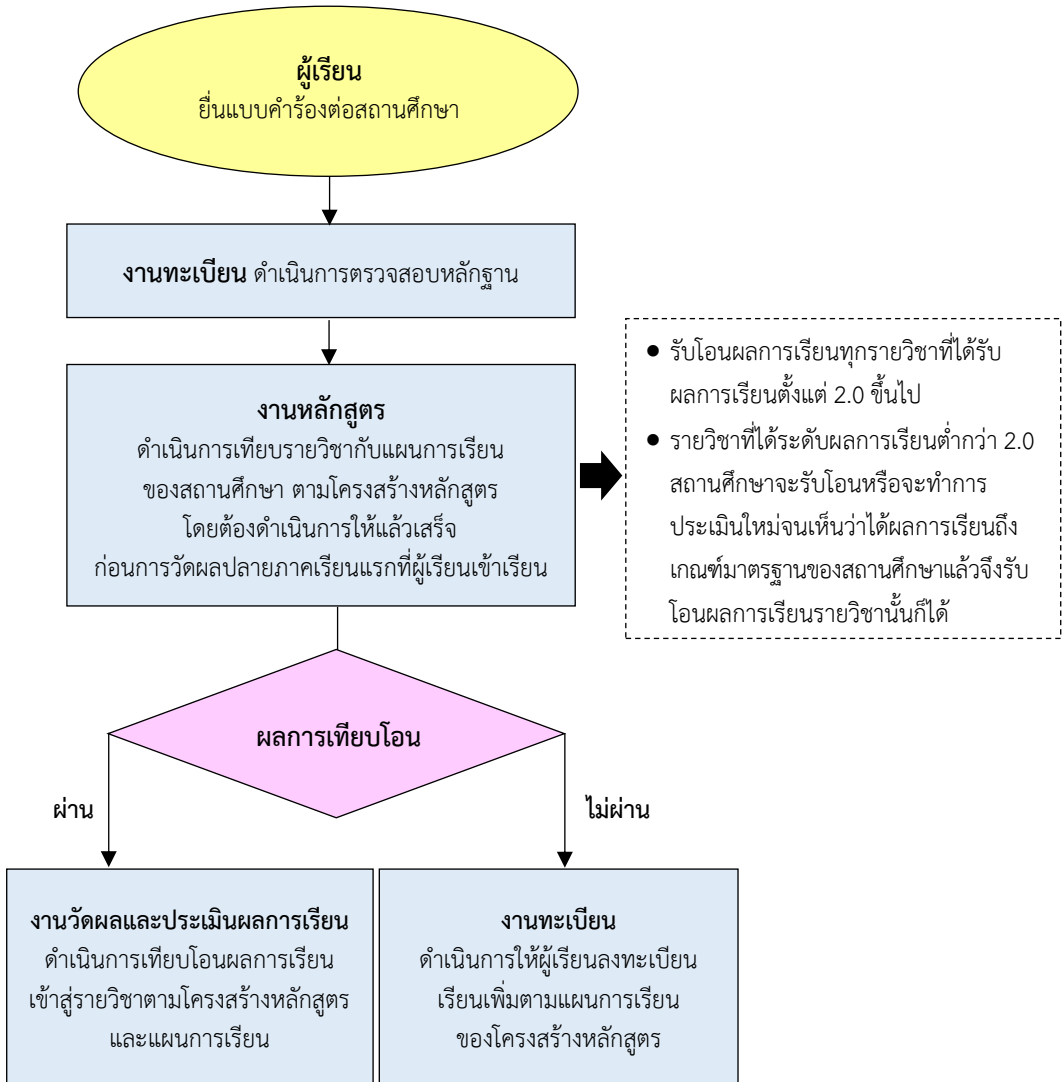
5. การดำเนินการโอนผลการเรียนรายวิชาและกลุ่มวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้พิจารณาดำเนินการโดยจำแนกเป็นกรณีต่าง ๆ ดังนี้

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
กรณีการขอเทียบโอนผลการเรียนในหลักสูตรเดียวกัน	
ปวช. และ ปวส.	<ul style="list-style-type: none"> รับโอนผลการเรียนทุกรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป
	<ul style="list-style-type: none"> รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 สถานศึกษาจะรับโอนหรือจะทำการประเมินใหม่จนเห็นว่าได้ผลการเรียนถึงเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาแล้วจึงรับโอนผลการเรียนรายวิชานั้นก็ได้
	<ul style="list-style-type: none"> กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่ แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม
กรณีการขอเทียบโอนผลการเรียนต่างหลักสูตร	
ปวช.	<ul style="list-style-type: none"> เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
	<ul style="list-style-type: none"> เป็นรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร
	<ul style="list-style-type: none"> ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป โดยสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้
	<ul style="list-style-type: none"> กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่ แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม
ปวส.	<ul style="list-style-type: none"> เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75
	<ul style="list-style-type: none"> เป็นรายวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร
	<ul style="list-style-type: none"> ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป โดยสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้
	<ul style="list-style-type: none"> กรณีที่มีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามที่ได้จากการประเมินใหม่ แต่ต้องไม่สูงไปกว่าเดิม

ระดับ	แนวปฏิบัติการโอนผลการเรียน
กรณีการโอนผลการเรียนรายวิชาบางรายวิชาที่ผู้เรียนได้รับอนุญาตให้ไปเรียนจากสถานศึกษาแห่งอื่น	
ปวช. และ ปวส.	<ul style="list-style-type: none"> • รับโอนผลการเรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป • รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 สถานศึกษาอาจรับโอนผลการเรียนหรือไม่ก็ได้ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา • สถานศึกษาต้องพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร ต้องทำความเข้าใจความตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษาในการจัดสอนและรับโอนผลการเรียน และต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงการพิจารณารับโอนผลการเรียนก่อนที่จะอนุญาตให้ไปเรียน
กรณีการโอนผลการเรียนรายวิชาของผู้เรียนที่พ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร แล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้	
ปวช. และ ปวส.	<ul style="list-style-type: none"> • รับโอนผลการเรียนเฉพาะรายวิชาที่ยังปรากฏอยู่ในหลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน • รับโอนผลการเรียนเฉพาะรายวิชาที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป

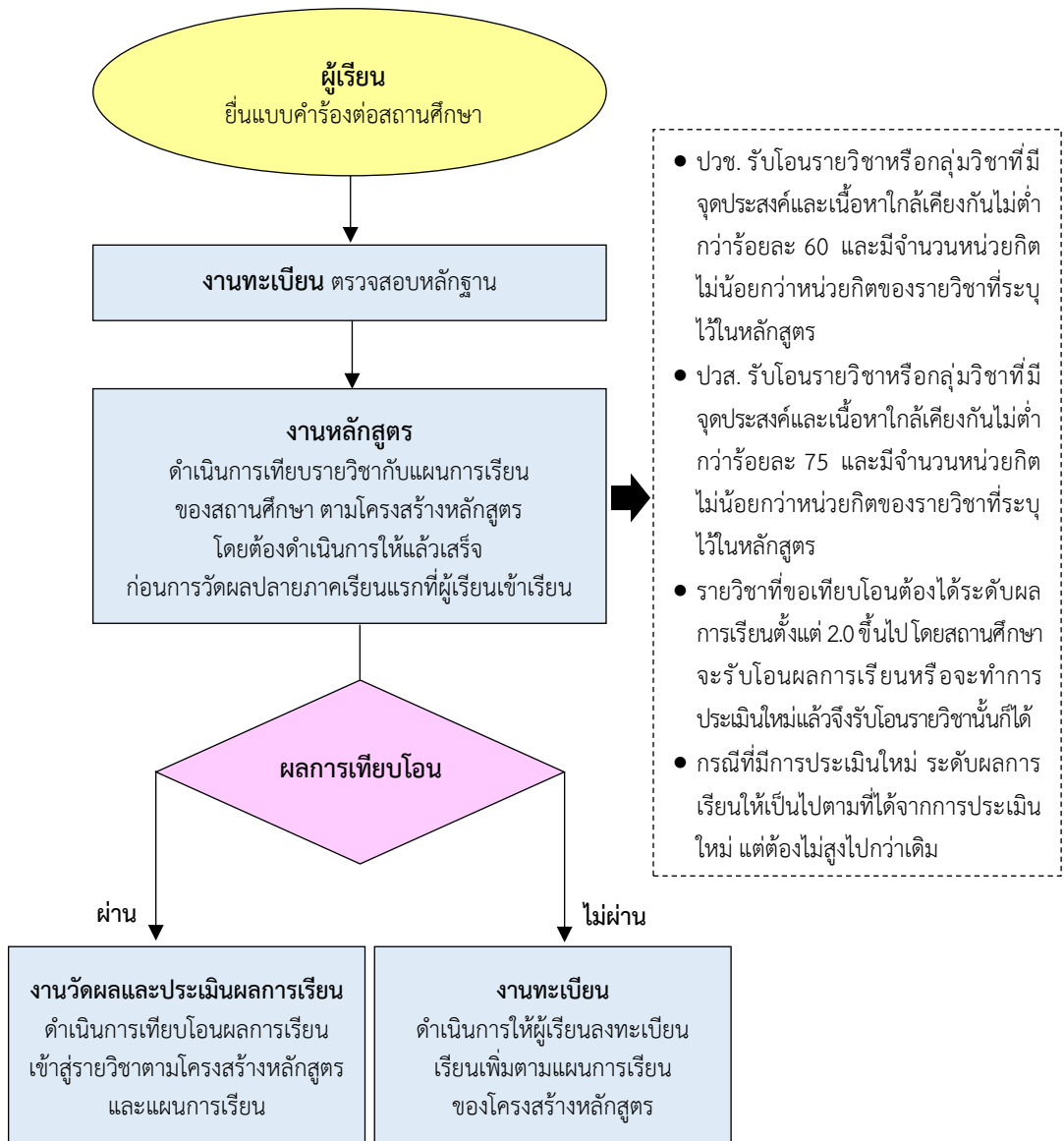
แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน

แผนภาพที่ 9.2 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีหลักสูตรเดียวกัน

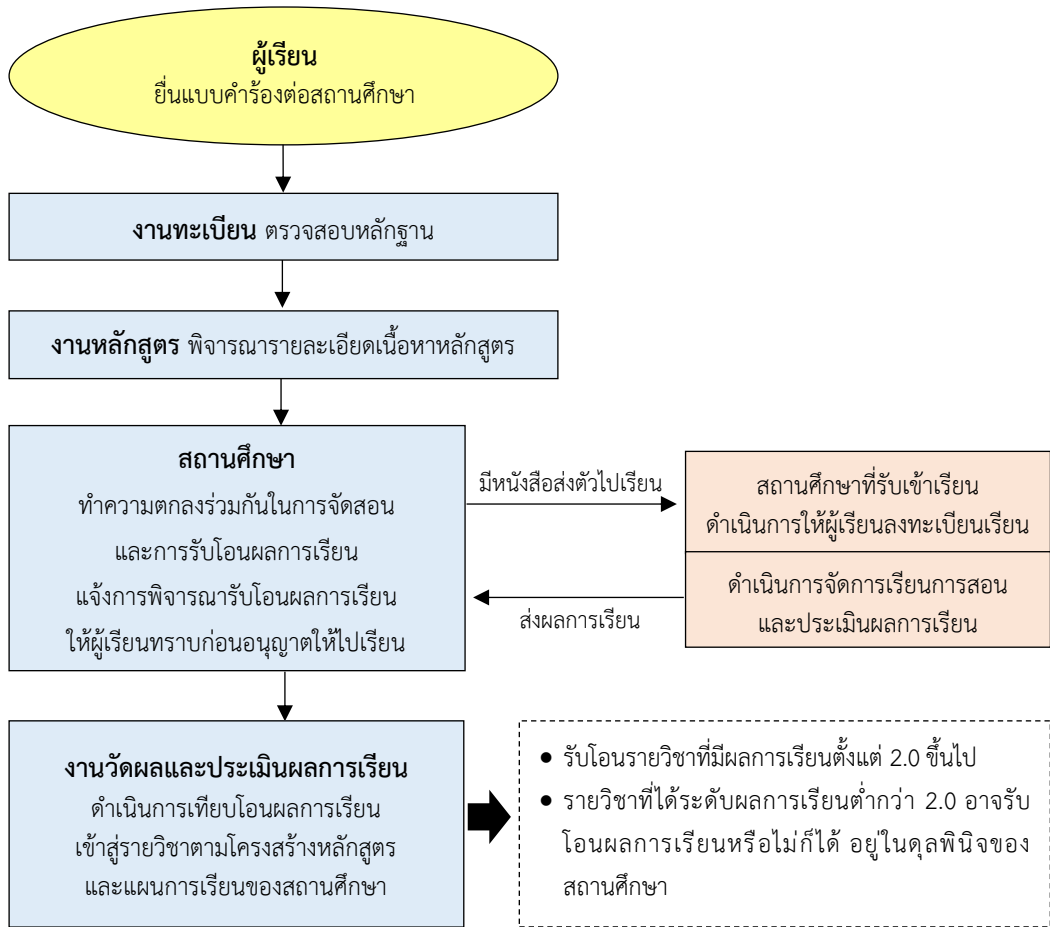

แนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร

แผนภาพที่ 9.3 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนผลการเรียนกรณีต่างหลักสูตร

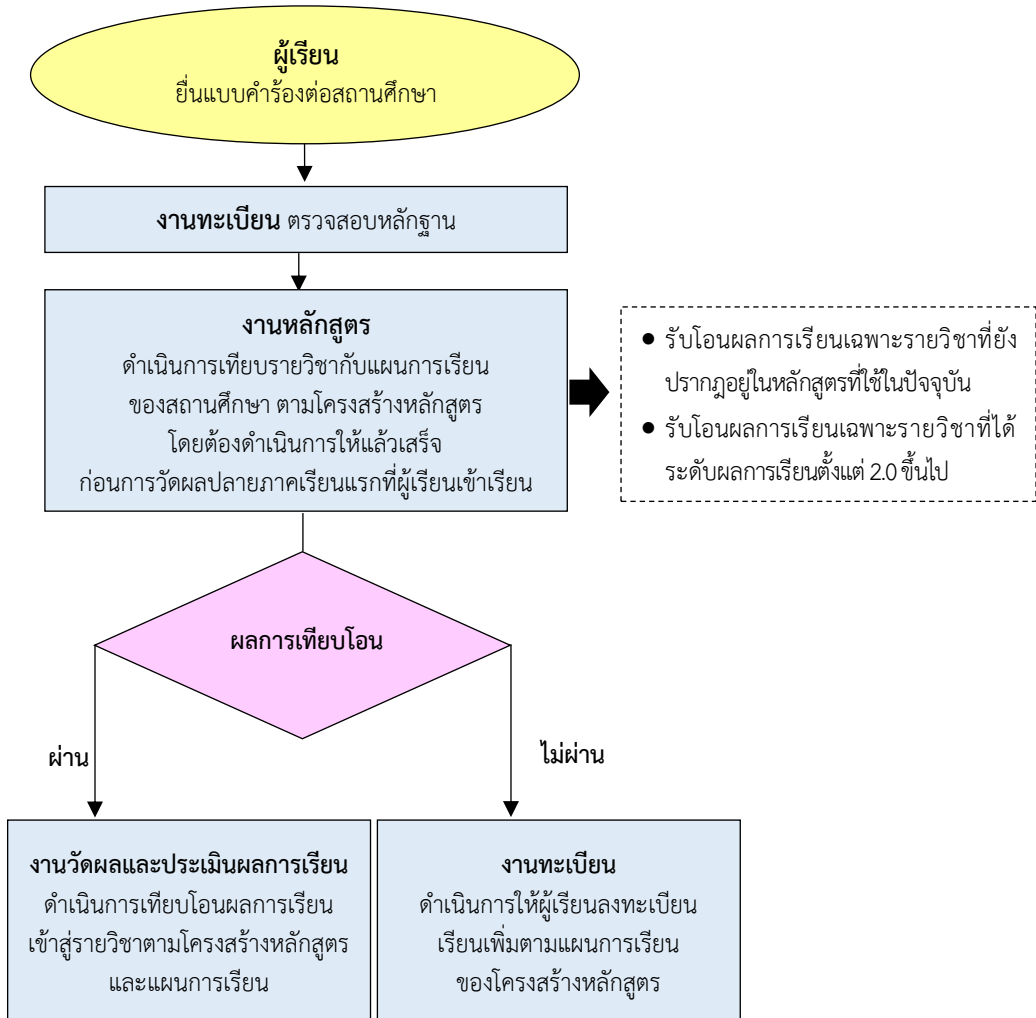
แนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียน
กรณีสถานศึกษาอนุญาตให้ผู้เรียนไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น

แผนภาพที่ 9.4 แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียน กรณีสถานศึกษา
 อนุญาตให้ผู้เรียนไปเรียนรายวิชาบางรายวิชาจากสถานศึกษาแห่งอื่น

แนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียน

กรณีผู้เรียนพ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้วกลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชาครบทุกภาคเรียนตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตร แล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้

แผนภาพที่ 9.5 แสดงแนวปฏิบัติในการรับโอนผลการเรียน กรณีผู้เรียนพ้นสภาพนักเรียน นักศึกษา แล้ว กลับเข้ามาเรียนใหม่ หรือผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบทุกภาคเรียนตาม แผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนดแล้ว แต่ยังไม่เข้าเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตร แล้วขอสอบเข้าเรียนใหม่ในสถานศึกษาเดิม หรือสถานศึกษาแห่งใหม่ได้

- การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียน

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียนแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นให้ครบตามแผนการเรียนโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานของสถานศึกษา
2. ผู้เรียนต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษา ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน (18 สัปดาห์)

- การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสารการศึกษา

1. ให้บันทึกผลการเรียนรายวิชาที่โอนผลการเรียนสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลงในทะเบียนแสดงผลการเรียน โดยใช้รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและหน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราชที่ใช้ในปัจจุบัน
2. ให้แสดงหมายเหตุในเอกสารการศึกษา (รบ.1) ว่าเป็นรายวิชาที่รับโอนผลการเรียน โดยให้พิมพ์สัญลักษณ์ (*1) ท้ายชื่อวิชา ซึ่งหมายถึง รายวิชาที่โอนผลการเรียน

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

ผู้เรียนที่มีความรู้และทักษะจากการเรียนรู้นอกระบบ การเรียนรู้ตามอัธยาศัย การเรียนรู้จากสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จากการฝึกอาชีพ จากประสบการณ์ชีวิตและประสบการณ์การทำงาน หรือมีความรู้และทักษะในรายวิชาตรงตามหลักสูตรมาก่อนเข้าเรียน หรือเข้าเรียนแล้วแต่ได้ไปเรียนหรือฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยมีหลักฐานในความรู้ ทักษะและประสบการณ์นั้น จะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ได้ผลการเรียนรายวิชาและนับจำนวนหน่วยกิตสะสมรวมทั้งขอยกเว้นการเรียนรายวิชาตามหลักสูตรที่เข้าเรียนได้ ทำให้ใช้ระยะเวลาในการเรียนน้อยกว่านักเรียน นักศึกษาที่ศึกษาในระบบเพียงอย่างเดียว

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนได้รับจากการเรียนรู้นอกระบบเรียนดังกล่าวอาจไม่เหมือนกันและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษานำไปใช้ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ผลการประเมินเชื่อถือได้และเป็นไปตามจุดประสงค์รายวิชาและสมรรถนะรายวิชาที่ขอเทียบโอน

การดำเนินการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต มีหลักการเบื้องต้นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต
2. รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
3. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต
4. การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียน
5. การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสารการศึกษา

● คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต

1. ผู้ขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ต้องเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
2. ผู้เรียนต้องสมัครใจที่จะขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาสู่หน่วยกิต โดยต้องจัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เชื่อถือได้มาแสดงต่อสถานศึกษา และต้องดำเนินการด้วยตนเอง
3. ผู้เรียนที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตรายวิชา ต้องมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เข้าเรียน ดังนี้

3.1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

3.1.1 ผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษาและแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในรายวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ โดยมีหลักฐานที่แสดงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติงาน หรือการทำงานที่ตรงกับรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ

3.1.2 ผู้เรียนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและเรียนแบบไม่เต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษาและแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยมีหลักฐานที่แสดงว่าได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียน เพื่อขอรับการประเมินเทียบโอนฯ รายวิชาหรือกลุ่มวิชาในสาขาวิชานั้น

3.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

3.2.1 ผู้เข้าเรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษาและแผนการเรียนที่สถานศึกษาอาชีวศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์

ในรายวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ โดยมีหลักฐานที่แสดงถึงความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การฝึกปฏิบัติงาน หรือการทำงานที่ตรงกับรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะขอรับการประเมินเทียบโอนฯ

3.2.2 ผู้เข้าเรียนที่เป็นผู้มีงานทำและเรียนแบบไม่เต็มเวลา ตามระยะเวลาการศึกษาและแผนการเรียนที่สถานศึกษาอาชีวศึกษากำหนด ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีหลักฐานที่แสดงว่าได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียน เพื่อขอรับการประเมินเทียบโอนฯ รายวิชาหรือกลุ่มวิชาในสาขาวิชานั้น ตามเงื่อนไขดังนี้

- หลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียน มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

- หลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ต้องมีประสบการณ์ในการทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เข้าเรียน มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

● รายวิชาหรือกลุ่มวิชา และหลักสูตรที่สามารถขอโอนผลการเรียน

1. ผู้เรียนสามารถขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิตได้ทุกรายวิชาในทุกหมวดวิชา

2. ผู้เรียนต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่ามีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ จากกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ดังนี้

ลักษณะของการมีความรู้และประสบการณ์	เกณฑ์พิจารณา
2.1 ได้เคยเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์โดยไม่นับหน่วยกิตมารวมเพื่อการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	- มีผลการประเมินรายวิชาผ่าน - มีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชานั้น
2.2 ได้เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชาจากหลักสูตรอื่นที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	- ระดับ ปวช. ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 - ระดับ ปวส. ต้องมีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - มีผลการประเมินรายวิชาผ่าน - มีหลักฐานจากสถานศึกษาที่เรียนรายวิชาหรือกลุ่มวิชานั้น

ลักษณะของการมีความรู้และประสบการณ์	เกณฑ์พิจารณา
2.3 ได้ฝึกอบรบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น หรือ ฝึกอาชีพตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน หรือ ฝึกอบรบตามมาตรฐานอาชีพ หรือฝึกอาชีพต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษา หน่วยงานของรัฐ ได้จัดขึ้นจำนวนหนึ่งหลักสูตร หรือหลายหลักสูตรรวมกัน	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - มีหลักฐานจากสถานศึกษา หน่วยงานของรัฐที่จัดการฝึกอบรบที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอน
2.4 ได้ฝึกงาน โดยมีจำนวนชั่วโมงการฝึกงาน ไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - มีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ฝึกงาน ที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
2.5 ได้ทำงานในสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ทำงาน โดยมีจำนวนชั่วโมงการทำงานไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนตามหลักสูตรในหนึ่งภาคเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับ ปวช. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 - ระดับ ปวส. ต้องมีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 - มีหลักฐานจากสถานประกอบการ หน่วยงานที่เป็นสถานที่ทำงาน ที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะที่ตรงหรือสอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

3. ผู้เรียนจะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

● **หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หน่วยกิต**

1. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำหรับผู้เรียนที่ประสงค์จะขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์

1.1 ตรวจสอบความสอดคล้องของความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของตนกับรายวิชา ในหลักสูตรสาขาวิชาที่เข้าเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ลงทะเบียนเพื่อขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ และชำระเงิน ค่าลงทะเบียนตามวัน เวลาที่สถานศึกษากำหนด

1.3 เข้ารับการประเมินความรู้และประสบการณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่สถานศึกษากำหนด

1.4 ถ้าผลการประเมินไม่ผ่านหรือต่ำกว่าเกณฑ์ (ตก) ผู้เรียนสามารถขอลงทะเบียนเรียน รายวิชานั้น หรือขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชานั้นใหม่ในภาคเรียนต่อไปก็ได้

2. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

2.1 ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยกำหนด วัน เวลาและสถานที่ประเมิน และแจ้งให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าก่อนการประเมินไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์ และดำเนินการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียน

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ตามหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด จำนวน 2 ชุด คือ

2.2.1 คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยที่รับผิดชอบด้านวิชาการ หรือ หัวหน้างานที่รับผิดชอบด้านหลักสูตร	ประธานกรรมการ
2. หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาที่รับผิดชอบรายวิชา	กรรมการ
3. ครูประจำรายวิชา	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา

1) ตรวจสอบหลักฐานของผู้ขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ รายวิชา

2) สัมภาษณ์ผู้เรียนเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชา

2.2.2 คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. หัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาที่รับผิดชอบรายวิชา	ประธานกรรมการ
2. ครูผู้สอนในสาขาวิชา/สาขางานของสถานศึกษาอื่น หรือ บุคลากรของหน่วยงาน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพ (จากทะเบียนของคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด)	กรรมการ
3. ครูประจำรายวิชา	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา

1) จัดทำเครื่องมือประเมินที่ครอบคลุมเนื้อหาและสมรรถนะทั้งหมดของรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ โดยปฏิบัติดังนี้

2) ประเมินความรู้และประสบการณ์ตามสมรรถนะรายวิชาของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ทั้งนี้ การประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา มีแนวปฏิบัติดังนี้

1) รายวิชาที่มีเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติเพียงอย่างเดียว ให้ประเมินเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติแล้วแต่กรณีเพียงอย่างเดียว ถ้ามีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามผังการสร้างแบบทดสอบและแนวปฏิบัติที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด

2) จำนวนชั่วโมงในการประเมินต้องไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงการเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชานั้น

3) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินให้ถือปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนรายวิชานั้น

2.3 ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบเพื่อรับรองการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาของผู้เรียน ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบการมีความรู้และประสบการณ์รายวิชาเสนอ

2.4 ให้หัวหน้าสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมินความรู้และประสบการณ์รายวิชา โดยให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการประเมินตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละระดับ

2.5 เก็บรักษาเอกสารหลักฐานในการดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาไว้ทุกชั้นตอนเพื่อการตรวจสอบเป็นระยะเวลา 3 ปี นับจากวันที่สถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน

● การเรียนรายวิชาอื่นตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียน

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาให้กับผู้เรียนตามโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานที่เข้าเรียนแล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นให้ครบตามแผนการเรียนโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชา สาขางานของสถานศึกษา

2. ในแต่ละภาคเรียน ผู้เรียนจะลงทะเบียนรายวิชาโดยมีจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนขอรับการประเมินความรู้และประสบการณ์ร่วมกับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ผู้เรียนลงทะเบียนเรียน ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนของหลักสูตรแต่ละระดับ ดังนี้

- การเรียนแบบเต็มเวลา ลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคเรียนละ 22 หน่วยกิต
- การเรียนแบบไม่เต็มเวลา ลงทะเบียนได้ไม่เกินภาคเรียนละ 12 หน่วยกิต
- การเรียนภาคเรียนฤดูร้อน ลงทะเบียนได้ไม่เกิน 12 หน่วยกิต

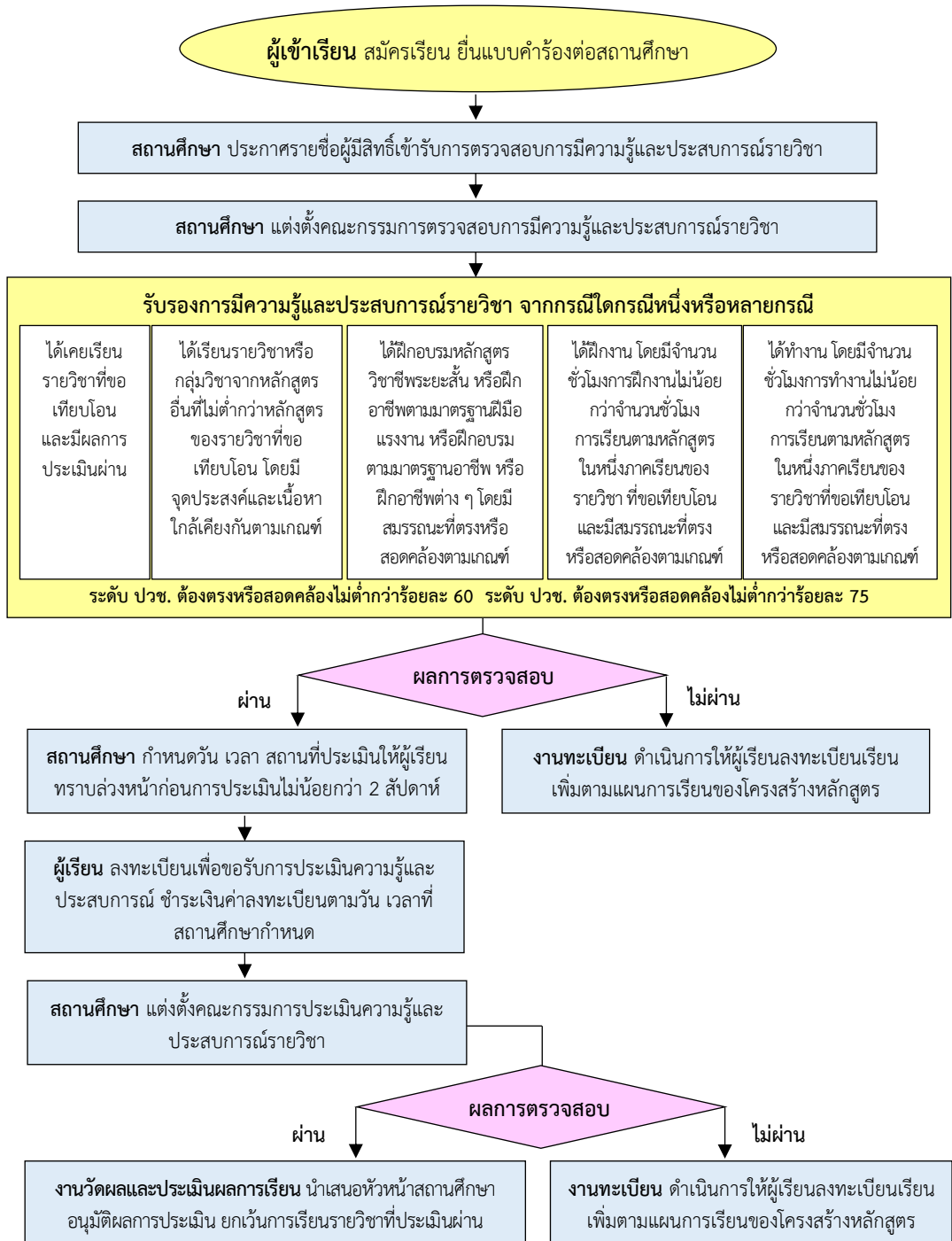
3. ผู้เรียนที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา และตามแผนการเรียนที่สถานศึกษากำหนด

● การบันทึกผลการเรียนและจัดทำเอกสารการศึกษา

1. ให้บันทึกผลการเรียนรายวิชาที่ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์สู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ลงในระเบียนแสดงผลการเรียน โดยใช้รหัสวิชา ชื่อรายวิชาและหน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ที่ใช้ในปัจจุบัน

2. ให้แสดงหมายเหตุในเอกสารการศึกษา (รบ.1) ว่าเป็นรายวิชาที่ได้ผลการเรียนจากการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ โดยให้พิมพ์สัญลักษณ์ (*2) ท้ายชื่อวิชา ซึ่งหมายถึง รายวิชาที่เทียบโอนความรู้และประสบการณ์

แนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

แผนภาพที่ 9.6 แสดงแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

การจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

ปัจจุบันมีกลุ่มผู้ทำงานที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงาน เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงตามหลักสูตรที่กระทรวง-ศึกษาธิการกำหนด โดยขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีความรู้และประสบการณ์ในหลักสูตร แล้วเรียนแบบไม่เต็มเวลาตามแผนการเรียนของสถานศึกษาที่เข้าเรียน ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนกลุ่มดังกล่าวเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษาจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ดังนี้

● หลักเกณฑ์สำหรับผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

ผู้เข้าศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาต้องมีคุณสมบัติเฉพาะ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> - สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า - มีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง	<ul style="list-style-type: none"> - สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่าหรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า - มีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือเทียบเท่า หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือมีประสบการณ์ในการทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 6 ปี

● หลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

สถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จะจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

1.1 ต้องเป็นหลักสูตรและสาขาวิชา สาขางาน ที่สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนอยู่แล้ว สำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา

ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาตามโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนากลุ่มบุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงาน ต้องเป็นหลักสูตรและสาขาวิชาที่สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนอยู่แล้วสำหรับผู้เรียนที่เรียนแบบเต็มเวลา แต่อาจเป็นสาขาอื่นตามความต้องการของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีความร่วมมือกันด้วยก็ได้

1.2 ต้องจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนในที่ตั้งของสถานศึกษาเท่านั้น

ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาตามโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนากลุ่มบุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีพื้นฐานความรู้และมีประสบการณ์จากการทำงานตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชา สาขาวิชาที่เรียน สถานศึกษาอาจจัดการเรียนการสอนบางรายวิชาแบบชั้นเรียนในที่ตั้งของสถานประกอบการหรือ หน่วยงานของรัฐที่มีความร่วมมือกันด้วยก็ได้

1.3 ต้องจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ ดังนี้

- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 6 ภาคเรียน
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน

1.4 ต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรนั้น และตาม ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์รายวิชา

2. การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของ สถานศึกษาอาชีวศึกษา

3.1 สถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

3.2 สถานศึกษาต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก่อนการ รับสมัครและการเปิดการเรียนการสอน โดยดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด ดังนี้

2.2.1 ยื่นคำร้องขอจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ตามแบบขออนุญาตที่กำหนดในประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ก่อน กำหนดการเปิดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 90 วัน จำนวน 1 ชุด สำหรับการขอเปิดสอน 1 สาขาวิชา

2.2.2 ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการขอเปิดสอนแต่ละสาขาวิชา

2.2.3 สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินความพร้อม สามารถรับสมัครผู้เรียนกลุ่มเทียบ โอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาเข้าศึกษาต่อได้ไม่เกิน 3 ปีการศึกษาติดต่อกัน

2.2.4 ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการของสถานศึกษาอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

3. การประเมินความพร้อมในการขอเปิดสอนอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

3.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการขอเปิดสอนแต่ละสาขางานจากบุคคลที่ผ่านการอบรม “ผู้ประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา” ในจังหวัดที่สถานศึกษาอาชีวศึกษาตั้งอยู่หรือในจังหวัดใกล้เคียง ที่มีไขบุคคลในสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ขอเปิดสอนจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. ประธานกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด หรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัย	ประธานกรรมการ
2. หัวหน้าคณะวิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา หรือครูผู้สอน ที่รับผิดชอบสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน	กรรมการ
3. ครูผู้สอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ กรณีที่ไม่มีบุคคลตาม 2 และ 3 ให้แต่งตั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือรองผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือครูผู้สอนให้ครบ จำนวน 3 คน

3.2 คณะกรรมการประเมินความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ดำเนินการประเมินความพร้อมตามแบบประเมินที่กำหนดในประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายใน 20 วัน นับจากวันที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้ง

3.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะแจ้งผลการประเมินความพร้อมให้สถานศึกษาทราบ

กรณีที่สถานศึกษาผ่านการประเมินความพร้อมตามเกณฑ์ที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะอนุญาตและประกาศขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา และประกาศให้สาธารณชนทราบ

4. การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา

1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจแต่งตั้งคณะกรรมการไปติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ หรือเป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อาจจะประกาศยกเลิกการอนุญาตและการขึ้นทะเบียนเป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา ถ้าสถานศึกษาอาชีวศึกษาดำเนินการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดแผนการเรียนตามหลักสูตรในแต่ละระดับ หรือไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และสถานศึกษาจะต้องดำเนินการตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสั่งการ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2562. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2562. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2560. ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชา.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2562. ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2562.
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2562. ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2562.
- วัลลภา อยู่ทอง. 2562. เอกสารประกอบการบรรยาย หลักสูตรและการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562. (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2551. มาตรฐานการปฏิบัติงานเทียบโอนความรู้และประสบการณ์งานอาชีพ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2560. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2560. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการอาชีวศึกษากลุ่มเทียบโอนความรู้และประสบการณ์รายวิชาของสถานศึกษาอาชีวศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม).
- หน่วยศึกษานิเทศก์. 2556. คู่มือแนวปฏิบัติการเรียนรายวิชาสะสมหน่วยกิตเตรียมอาชีวศึกษา (Pre-Vocational Education : Pre-VEd.). สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ที่ ๔๓๐/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร
ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชา สาขาวิชา ต้องครอบคลุมอย่างน้อย ๔ ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

เพื่อให้การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน มีวิธีการพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละระดับคุณวุฒิของแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งและผู้มีรายชื่อต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ที่ปรึกษา

๑. นายสุเทพ ชิตยวงษ์ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๒. นายประชาคม จันทร์ชิต รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๓. นายธวัชชัย อู่พานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๔. นางเจตฤติ ชินเวโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาธุรกิจและบริการ ช่วยปฏิบัติราชการเพื่อทำหน้าที่ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๕. นางศิริพรรณ ชุมนุช ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาสถาบันการอาชีวศึกษา ครูและระบบวิจัยและนวัตกรรมอาชีวศึกษา และการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษาไปสู่มาตรฐานสากล
๖. นายวณิชย์ อ่วมศรี ผู้อำนวยการด้านการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและมาตรฐานสถานศึกษาอาชีวศึกษา
๗. นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้

คณะวิทยาการ

๑. นายสุชาติ กิจพิทักษ์ ข้าราชการบำนาญ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒. นายพนมพร แฉล้มเขตต์ ข้าราชการบำนาญ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๓. นางสาววัลลภา อยู่ทอง ผู้อำนวยการด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและกระบวนการเรียนรู้

ให้คณะวิทยาการ มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ให้คำปรึกษา การจัดทำหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

คณะกรรมการวิชาการ

๑. นายสาโรจน์ ขจรจวันเตี้ยว ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม ประธานกรรมการ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักมาตรฐาน
การอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
๒. นางผ่องพรรณ จรัสจินดารัตน์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ รองประธานกรรมการ
๓. นางรุ่งนภา จิตต์ประสงค์ ผู้อำนวยการศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี กรรมการ
๔. นายเรืองแสง ห้าสกุล ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี กรรมการ
๕. นายนิติ นาชิต ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี กรรมการ
๖. นายณรงค์ชัย สุขสวนค์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม กรรมการ
๗. นายชาติรี ชนนานาญ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๘. นายประพนธ์ จุนทวีเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๙. นางศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๐. นางสาวโสภี นิลรักษ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๑. นางวิยดา วัฒนาเมธี หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๒. นางพันธ์ทวี สหะรัตน์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๓. นางสาวโสภิตา ลิ้มวัฒนาพันธ์ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๔. นางสาวดุขฎี น้อยใจบุญ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๕. นางสาวนริศรา ชูรา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๖. นายธนสาร รุจิรา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรรมการ
๑๗. นางสุดสาย ศรีศักดิ์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคเหนือ กรรมการ
๑๘. นางปรียา ตันวิพัฒน์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคใต้ กรรมการ
๑๙. นางอโนทยา เรืองศรี ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
และกรุงเทพมหานคร กรรมการ
๒๐. นายสมชาติ บุญศรี วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ กรรมการ
๒๑. นางทิพวรรณ วงศ์วีเชียร สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๒. นางสาวสมปอง ตุ่มวาริ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๓. นางสาวเพ็ญภา ไพโรบูรณ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการ
๒๔. นางอรชดา จิวโฮฮวด ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ กรรมการ

๒๕. นายสุธาดา อภาประเทือง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๖. นางสาววรรณธิดา พวยพุ่ง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๗. นายภาณุรังษรศรี แป้นแก้ว	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๘. นางสาวทัศนตะวัน พึ่งวงศ์ญาติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๒๙. นายสรล รักษาเวศ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๐. นางสาวจตุมา เกียรติเดชาสันติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๑. นางสาววรรณิการ์ มันทาภรณ์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๒. นางสาววิภาดา ตระกูลโต	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๓. นางสาวชื่นจิตร์ ออตัน	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๔. นายศิวาภูช แสงสวาสดี	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๕. นางสุภัทรา ศรีทอง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๖. นางสาวรัชดาภรณ์ เทพพุทธา	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๗. นางสาวฐิตามา ราตรีวิจิตร	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๘. นายศรัทธา บุญรอด	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓๙. นายโชคอนันต์ รักษาภักดี	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๐. นายอนุทัย พรเลิศรังสรรค์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๑. นางจิรพัส บหมาตย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๒. นางสาวนลินี แก้วสุกใส	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔๓. นางสาวพนิดา วิมานรัตน์	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๔. นางสาวสรลกร พูนนวล	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๕. นางสาวบุศรา บุตอั้ง	ศูนย์พัฒนา ส่งเสริม ประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ	กรรมการ
๔๖. นางสาวพรรัชชล ทองคู่ย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและเลขานุการ
๔๗. นางสาวอารี โอสถจันทร์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔๘. นายณัฐพงศ์ แดงหล้า	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการวิชาการ มีหน้าที่ในการเตรียมข้อมูลทางวิชาการ ร่วมกันพิจารณาจัดทำหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารหลักสูตร ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะกรรมการการเงิน พัสดุ และเอกสารการพิมพ์

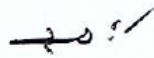
๑. นางสาวพรรัชชล ทองคู่ย์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวทัศนตะวัน พึ่งวงศ์ญาติ	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๓. นายพิศาล บุญมาวาสนาส่ง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๔. นางภคพร เพชรรัตน์	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๕. นายณัฐพงศ์ แดงหล้า	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการ
๖. นางสุภัทรา ศรีทอง	สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวชนิษฐา นามวงศ์	สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. นางสาวสุรัสวดี กัลยาสิทธิ์ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการการเงิน พัสดุ และเอกสารการพิมพ์ มีหน้าที่ในการเบิกจ่ายงบประมาณ ในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุและเอกสาร ในการประชุม โดยปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายประชาคม จันทรัชิต)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา